

Sygn. akt VIII U 560/18

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 kwietnia 2018 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący:	SSR del. Anna Capik-Pater
Protokolant:	Ewa Grychtoł

po rozpoznaniu w dniu 25 kwietnia 2018 r. w Gliwicach

sprawy E. B.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

o prawo do emerytury

na skutek odwołania E. B.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z.

z dnia 11 grudnia 2017 r. **nr** (...)

1. oddała odwołanie;
2. zasądza od ubezpieczonej na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSR del. Anna Capik-Pater

Sygn. akt VIII U 560/18

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 11 grudnia 2017 r. o numerze (...) organ rentowy Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. działając na podstawie art. 55 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych odmówił ubezpieczonej E. B. prawa do ponownego ustalenia emerytury, bowiem urodziła się ona po dniu 1 stycznia 1949 r., zatem brak jest podstaw do przeliczenia świadczenia.

W odwołaniu od powyższej decyzji ubezpieczona zarzuciła organowi rentowemu, iż ten nie zastosował art. 55a ustawy emerytalnej. Podniosła również, że organ rentowy nie podjął wszelkich czynności zmierzających do dokładnego załatwienia sprawy. Domagała się zmiany zaskarżonej decyzji i ponownego ustalenia emerytury.

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy podtrzymał swoje dotychczasowe stanowisko w sprawie i wniósł o jego oddalenie. Organ rentowy podkreślił, że ubezpieczona urodziła się po 1 stycznia 1949 r., w związku z czym ma ustalone

prawo do emerytury według „nowych zasad” i nie ma podstaw do przeliczenia emerytury na podstawie art. 55 ustawy emerytalnej.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Ubezpieczona E. B. urodziła się w dniu (...)

Decyzją organu rentowego z dnia 31 października 2014 r. przyznano ubezpieczonej zaliczkę na poczet przysługującej emerytury od 1 października 2014 r., tj.: od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek.

Decyzją organu rentowego z dnia 15 czerwca 2015 r. ustalono wysokość i podjęto wypłatę emerytury począwszy od dnia 1 maja 2015 r., tj.: od miesiąca, w którym złożono wniosek. Organ rentowy obliczył wysokość świadczenia przysługującego ubezpieczonej:

a) w oparciu o art. 53 ustawy emerytalnej.

Do ustalenia podstawy wymiaru emerytury przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenia społeczne z 10 lat kalendarzowych (1996-2005).

Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru wyniósł – 94%.

Podstawa wymiaru została obliczona przez pomnożenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru przez kwotę bazową (3191 zł) i wyniosła 3 000,41 zł (po waloryzacji – 3 051,12 zł).

Do ustalenia wysokości emerytury organ rentowy uznał za udowodnione 39 lat, 3 miesiące i 29 dni okresów składkowych i 1 rok, 11 miesięcy i 20 dni okresów nieskładkowych.

Przy ustalaniu wysokości emerytury okresy składkowe zostały pomnożone przez 1,3 %, a okresy nieskładkowe przez 0,7 %.

Emerytura ustalona w ten sposób wyniosła 2 376,79 zł.

b) w oparciu o art. 26 ustawy emerytalnej:

Podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitał początkowy z uwzględnieniem waloryzacji składki i kapitału początkowego zaewidencjonowanego na koncie ubezpieczonej do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku równym wiekowi przejścia ubezpieczonego na emeryturę, tj.:

- kwota składki zaewidencjonowana na koncie z uwzględnieniem waloryzacji – 135 216,47 zł;

- kwota zwaloryzowanego kapitału początkowego – 388 652,43 zł;

- średnie dalsze trwanie życia w dniu osiągnięcia powszechnego wieku emerytalnego – 244,7 miesiąca.

Emerytura obliczona w ten sposób wynosi 2 188,05 zł i została obliczona w następujący sposób: (135 216,47 zł + 388 652,43 zł) / 244,70.

c) W oparciu o art. 183 ustawy emerytalnej:

- 20% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej – 475,36 zł (2 376,79 x 20%).

- 80% emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej – 1 712,69 zł (2 188,05 x 80%).

Wysokość świadczenia wyniosła 2 188,05 zł.

W dniu 20 listopada 2017 r. ubezpieczona wniosła do organu rentowego o ponowne ustalenie wysokości świadczenia emerytalnego w oparciu o art. 55a ustawy emerytalnej.

Zaskarżoną decyzją z dnia 11 grudnia 2017 r. organ rentowy odmówił ubezpieczonej prawa do spornego świadczenia, z przyczyn wyżej podanych.

Powyższy stan faktyczny był bezsporny i wynikał z akt organu rentowego.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej E. B. nie zasługuje na uwzględnienie. Zaskarżona decyzja jest prawidłowa.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że zgodnie z ukształtowanym stanowiskiem judykatury w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych przedmiot rozpoznawanej sprawy sądowej wyznacza decyzja organu rentowego, od której wniesiono odwołanie i tylko w tym zakresie podlega ona kontroli Sądu zarówno pod względem formalnej poprawności jak i merytorycznej zasadności (por. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 listopada 2016 r. I UZ 29/16).

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie było ustalenie, czy ubezpieczona jest uprawniona do ponownego ustalenia uprawnień do emerytury na podstawie art. 55a ustawy emerytalnej. Organ rentowy odmówił ubezpieczonej tego prawa, podnosząc, że urodziła się ona po 1 stycznia 1949 r. i ma ustalone prawo do emerytury według „nowych zasad”, zatem nie podstaw do zastosowania art. 55a ustawy emerytalnej.

Przepisy ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2017.1383 t.j.) pozwalają ubezpieczonym urodzonym przed 1 stycznia 1949 r., którzy wystąpili z wnioskiem o przyznanie emerytury po 31 grudnia 2008 r., na wybór nowego sposobu wyliczenia emerytury, tj. od podstawy składającej się z sumy składek zgromadzonych na koncie indywidualnym w ZUS i kapitału początkowego

Zgodnie z art. 55 tej ustawy ubezpieczonemu spełniającemu warunki do uzyskania emerytury na podstawie art. 27 (tj.: urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r.), który kontynuował ubezpieczenia emerytalne i rentowe po osiągnięciu przewidzianego w tym przepisie wieku emerytalnego i wystąpił z wnioskiem o przyznanie emerytury po dniu 31 grudnia 2008 r., może być obliczona emerytura na podstawie art. 26, jeżeli jest wyższa od obliczonej zgodnie z art. 53.

Artykuł 26 ust. 1 ustawy emerytalnej stanowi, że równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183.

Wiek ubezpieczonego w dniu przejścia na emeryturę wyraża się w ukończonych latach i miesiącach (art. 26 ust. 2)

Średnie dalsze trwanie życia ustalane jest wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach. (art. 26 ust. 3).

Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" corocznie w terminie do dnia 31 marca tablice trwania życia, z uwzględnieniem ust. 3, dla wieku ubezpieczonych określonego w myśl ust. 2 (art. 26 ust. 4).

Tablice, o których mowa w ust. 4 są podstawą przyznawania emerytur na wnioski zgłoszone od dnia 1 kwietnia do dnia 31 marca następnego roku kalendarzowego, z uwzględnieniem ust. 6. (art. 26 ust. 5).

Jeżeli jest to korzystniejsze dla ubezpieczonego, do ustalenia wysokości emerytury zgodnie z ust. 1 stosuje się tablice trwania życia obowiązujące w dniu, w którym ubezpieczony osiągnął wiek emerytalny wynoszący 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn (art. 26 ust. 6).

Natomiast w myśl art. 53 ust. 1 ustawy emerytalnej emerytura wynosi:

- 1) 24% kwoty bazowej, o której mowa w art. 19, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, oraz
 - 2) po 1,3% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych,
 - 3) po 0,7% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych
- z uwzględnieniem art. 55.

Przepisy ustawy emerytalnej przewidują także obliczenie wyższej emerytury dla ubezpieczonego, który miał ustalone prawo do emerytury. I tak, zgodnie z art. 55a ust. 1 ustawy emerytalnej, przepis art. 55 stosuje się również do ubezpieczonego, który miał ustalone prawo do emerytury przed zgłoszeniem wniosku o emeryturę, o której mowa w art. 27.

Jeżeli ubezpieczony pobrał emeryturę, do której miał ustalone prawo przed ustaleniem prawa do emerytury z tytułu osiągnięcia wieku emerytalnego, określonego w art. 27 ust. 2 i 3, podstawę obliczenia emerytury zgodnie z art. 26 pomniejsza się o kwotę stanowiącą sumę kwot pobranych emerytur w wysokości przed odliczeniem zaliczki na podatek dochodowy od osób fizycznych i składki na ubezpieczenie zdrowotne (art. 53 ust. 2).

Prawo do emerytury ustalone przed osiągnięciem wieku emerytalnego, określonego w art. 27 ust. 2 i 3, ustaje z dniem, od którego została przyznana emerytura na podstawie art. 27, obliczona zgodnie z art. 26 (art. 53 ust. 3).

Natomiast w myśl art. 27 ustawy emerytalnej ubezpieczonym urodzonym przed dniem 1 stycznia 1949 r. przysługuje emerytura, jeżeli spełnili łącznie następujące warunki

- 1) osiągnęli wiek emerytalny wynoszący co najmniej 60 lat dla kobiet i co najmniej 65 lat dla mężczyzn;
- 2) mają okres składkowy i nieskładkowy wynoszący co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, z zastrzeżeniem art. 27a.

Zgodnie z art. 183 ustawy emerytalnej emerytura przyznana na wniosek osoby ubezpieczonej urodzonej po dniu 31 grudnia 1948 r., z wyjątkiem ubezpieczonych, którzy pobrali emeryturę na podstawie przepisów art. 46 lub 50, o ile osoba ta nie była członkiem otwartego funduszu emerytalnego albo złożyła wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa, która osiągnęła wiek uprawniający do emerytury w roku kalendarzowym 2009, wynosi:

- 1) 80% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 oraz
- 2) 20% emerytury obliczonej na podstawie art. 26.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt niniejszej sprawy, należy wskazać, że ponownego ustalenia emerytury na podstawie 55a ustawy emerytalnej może domagać się osoba, która urodziła się przed 1 stycznia 1949 r. Wynika to wprost z przywołanego przepisu. Ubezpieczona urodziła się natomiast w dniu (...) W związku z tym, nie może ona ubiegać się o ponowne ustalenie emerytury w oparciu o art. 55a ustawy emerytalnej, jak to podnosi w odwołaniu od zaskarżonej decyzji. Tym samym stanowisko organu rentowego jest zasadne.

Mając na uwadze powyższe, Sąd na podstawie art. 477¹⁴§1 oddalił odwołanie ubezpieczonej jak bezzasadne i orzekł jak w sentencji wyroku.

O kosztach zastępstwa procesowego orzeczono na podstawie art. 98 §1 i §3 kpc w zw. z §9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. (Dz.U.2015.1804),

zasądzając od ubezpieczonej, jako od strony przegrywającej proces, na rzecz organu rentowego kwotę 180 zł, tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego.

(-) SSR del. Anna Capik - Pater